

Hjejlen

Årgang 26 • Nr. 2
August 2008

Dansk Ornitologisk Forening - Nordvestjylland

HJEJLEN årgang 26 • nr. 2 • August 2008

MEDLEMSBLAD FOR DOF NORDVESTJYLLAND

Ansvarshavende redaktør: Carsten Krog Pedersen • Søndergade 22,
7741 Frøstrup • 9799 0905 • pirolen@mail.tele.dk

Layout, grafik: Jan S. Kristensen • oz1iil@tdcadl.dk

Tryk: A. Søe-Knudsen • lyn@langsom.dk

Forside: Jan Skriver • jan@naturskriveren.dk

ISSN 0903-9694 Oplag dette nummer: 520 eks.

BESTYRELSE FOR DOF NORDVESTJYLLAND:

- Jan S. Kristensen (JSK)** Gyvelvænget 161, 7730 Hanstholm
Formand 9796 2456 • oz1iil@tdcadsl.dk
- Henriette Tøttrup Hansen** Savværksvej 14, 7870 Roslev
(HTM) Næstformand 9759 7848 • henriemad@hotmail.com
- Ole Kristjansen (OK)** Svinglen 66, 8800 Viborg
Kasserer 8667 3181 • oklab@mail.dk
- Ole Lilleør (OL)** Baldersvej 19, 8800 Viborg
Sekretær 8662 8032 • lilleor@gmail.com
- Per W. Buchwald (PWB)** Nørresøvej 18, 8800 Viborg
8667 1638 • tromwald@post.tele.dk
- Thorkil Brandt (TB)** Tindbæk Byevej 30, 8900 Randers
8750 8040 • thorkilbrandt@mail.dk
- Susanne Primdahl (SP)** Bangsvej 15, 7850 Stoholm
9754 2261 • sus_primdahl@hotmail.com
- Frits Rost (FR)** Baldersvej 18, 8800 Viborg
8727 1011 • f.rost@live.dk
- Lars Mogensen (LM)** Østervangsvej 71, 8830 Tjele
8665 3614 • lmogoby@tele2adsl.dk

KONTAKTPERSONER:

Revisor: Karsten Munch Andersen • Repræsentantskabsmedlemmer: JSK, OK. Suppleant: • Kontaktperson i DOFs hovedbestyrelse: Kurt Rasmussen • Ekskursioner: FR • Lokalrapport (FUGLE og DYR i Nordjylland): FR • Ungdomsudvalg: OK • Fugleregistrering: OL • Friluftsrådet + Grønt Råd: PWB, JSK. Suppleant: OK • Fugleværnsfonden: Eyvind Lyngsø Jakobsen • Se desuden kontaktpersoner i kommunale grønne råd side 27.

INDHOLD

Leder	3	Natur i stor format.....	16
Debat om Hjejlen.....	4	Hørings svar	18
Fuglepigerne	5	Turreferater	22
Formandsskiftet	8	Kommende turer.....	23
Pingviner	10	Kommende møder	25
Fotofestival	12	Tårnenes dag.....	26
Hundestejler, dem spiser man ..	14	Meddelelser	27

Det er lidt vemodigt at skulle skrive en indledning til dette blad, da der i foreningen er sket store omvæltninger på det sidste. For det første har vi jo sagt farvel til DOF-Viborg amt for nylig, som jo er blevet til DOF-Nordvestjylland. Men som det kunne ses af sidste nummer af Hjejlen har vi også måttet sige farvel til Per som har været foreningens formand i al den tid jeg kan huske (og det er trods alt nogle år efterhånden!) Herfra skal til Per lyde et tak for de mange spændende diskussioner i bestyrelsen, for julekort og hyggeligt samvær. Tak for det Per og jeg håber på at der i de næste mange år stadig ligger meget godt arbejde gemt i dig - der er brug for det.

Mere tvivlsomt er det om der er brug for Hjejlen! I hvertfald så diskuteres det lystigt i bestyrelsen og altså også i dette blad, så den kommende tid må vise om der sker omvæltninger også på dette punkt. Vi har meget brug for at høre din mening.

En af den kommende tids store begivenheder bliver uden tvivl indvielsen af Nationalpark Thy den 22. August. Der har været arbejdet intenst i foreningen på aflevering af hørings svar på bekendtgørelsen om nationalparken og her har flere punkter været nævnt fra foreningens side.

Der er nævnt i hørings svaret at DOF finder det uhensigts mæssigt med surfere på områdets ferskvandssøer idet det er en stor forstyrrelses faktor for fuglelivet.

Der er nævnt at foreningen ønsker Ove sø på sigt inddrages i nationalparken, da Ove sø står for store fugle og naturmæssige kvaliteter.

Problematikken omkring jagt er nævnt i hørings svaret og en af de helt store stridsspørgsmål har været om bl.a. DOF skulle have en plads i den kommende bestyrelse som er domineret af erhvervsmæssige interesser.

I øvrigt er der den kommende tid fotokonkurrencer i Vejlerne og Nationalparken og vinderbillederne fra Nationalparken bliver udstillet i forbindelse med indvielsen. Se mere på www.fotofestival.dk

Mange har været af huse i april for at tæle spover og der blev på landsplan talt op mod 29.000 spover, hvor af en stor del var i vores område. Der er flere spovetællinger i august og oktober.

Carsten Krog Pedersen

Af: Carsten Krog Pedersen

Hjejlen!

I disse dage hvor der i bestyrelsen bliver diskuteret meget om Hjejlen's fremtid, vil jeg gerne medvirke til at nuancere billedet af hvad det er der diskuteres.

Baggrunden for diskussionen er at Jan Eilsted - vores alles direktør i DOF skød diskussionen igang og fik os til at se på bladet med andre/nye øjne.

Hjejlen er meget dyrt for vores lokalafdeling - ca. 1/3 af foreningens budget går til at udgive hjejlen. Disse penge kunne bruges på andre ting hvis Hjejlen blev opgivet.

Men kan og skal man opgive et blad hvis medlemmerne er glade for det? Det kan der selvfølgelig være grunde til som eks. økonomi og ressourcer fra frivillige hænder som vil lave bladet.

At køre et blad kræver i øvrigt også at medlemmerne vil skrive i det, og det er der heldigvis nogen der gør, men der er meget langt imellem. Det ville ikke gøre så meget at der var langt imellem artiklerne på en hjemmeside. Men i et blad kræves at der er en vis mængde stof, før der overhovedet kan blive et blad.

Alternativer til et blad kunne være at udbygge hjemmesiden med andre ting end den nuværende. Her kunne være debat forum og artikler, annoncer for ture, relevante billeder og meget andet. Det ville også være nemmere at få relevante ting på hjemmesiden, idet det ikke er samme langsommelige proces som med Hjejlen og artiklerne ville således være mere aktuelle.

Hertil kunne udbygges en SMS og mail service, så man eks. fik en SMS dagen før en tur eller hvis der var nyt på hjemmesiden.

Der kunne stadig komme et årligt brev ud til de der ønsker det. Dog ville det koste i porto, hvilket igen er en udgift for foreningen.

Hvis man nedlægger bladet ville der blive økonomisk råderum i foreningen til eksempelvis at tage bedre imod nye medlemmer, som for eksempel kunne få en velkomst pakke.

Andet steds i bladet finder du et indlæg med et par spørgsmål vi beder dig om at svare på, så bestyrelsen kan få nogle meldinger at arbejde videre med.

Nyt initiativ for fugleinteresserede piger

Lokalbestyrelsen i DOF Nordvestjylland har modtaget nedenstående fra Fuglepigerne, som er en ny gruppe under DOF. Vi vil gerne bakke op om initiativet og beder alle kvindelige fuglekiggere med lyst til at lave fugleture - primært for andre kvinder, om at henvende sig til bestyrelsesmedlem Susanne Primdahl på sus_primdahl@hotmail.com eller tlf. 97 54 22 61.

Du er selvfølgelig også velkommen til at henvende dig direkte til Fuglepigerne, men vi vil gerne have et overblik over interessen i lokalafdelingen.

Til dig som laver fuglepigeture eller har et ønske om at gøre det.

Fuglepigerne

Fuglepigerne er en gruppe af kvindelige fuglekiggere, der har som formål at fremme fugleinteressen hos kvinder, at engagere kvinder i det organisatoriske og politiske arbejde i DOF og at skabe anderledes fugleture.

Et af vores succeskriterier er, at Fuglepigerne bliver etableret som gruppe i alle lokalafdelingerne.

Gruppen

Fuglepigerne har en gruppe, som nu er lagt ind under DOF og består af 4 personer.

Kom godt i gang i din lokalafdeling

Hvad enten du laver fugleture for kvinder eller har et ønske om at gøre det, så vil Fuglepigerne gruppe meget gerne i kontakt med dig. Vi vil hjælpe dig med at komme i gang ved at tilbyde dig en introduktionsweekend, hvor du vil få de grundlæggende guide tips, tips til fugleformidling samt viden om, hvordan du kan støtte op omkring og motivere den ikke så erfarne fuglekigger. Vi vil derudover give dig indblik i, hvordan organisationen Dansk Ornitologisk Forening (DOF) arbejder.

Formålet med introduktionsweekenden er bl.a. at give dig det sidste skub til at blive aktiv i din lokalafdeling, så du kan få etableret Fuglepigerne under din lokalafdeling.

Forts...

Årsmøde for de aktive

Fuglepigerne gruppe vil invitere alle aktive, som laver guidede ture for kvinder i lokalafdelingerne, til et årsmøde. På årsmødet vil vi få lejlighed til at møde hinanden og høre, hvordan det går der ude i landet. Desuden vil der blive tid til at kigge på fugle og give hinanden tips og råd til, hvordan man udfører hvervet som guide.

Fuglepigerne gruppe ønsker desuden at lave 2-4 weekendture om året, f.eks ringmærkning på Blåvand Fuglestation, Slørugletur til Sønderjylland og ture til Sydsverige. Vi vil på årsmødet fordele ansvaret for turene til de, som har lyst.

Fuglepigerne historie

I juli 2006 startede Sanne Busk på eget initiativ nogle fugleture for kvinder og oprettede hjemmesiden www.fuglepigerne.dk. Sanne havde på det tidspunkt kun kigget på fugle i 3 år og erfaret, at der ikke var særlig mange kvinder med kikkert i felten i forhold til antallet af mænd. De arrangementer som Sanne lavede på Fuglepigerne var weekendture og lokale ture for kvinder - og det blev hurtigt en succes. Kun et halvt år efter opstart fik Fuglepigerne tilbuddet om at komme ind under DOF København som en gruppe, da det var i Københavnsområdet, Sanne lavede sine lokale ture.

I 2007 fortsatte succes'en for Fuglepigerne og i marts 2008 besluttede Fuglepigerne og DOF's Hovedbestyrelse at lægge Fuglepigerne ind under DOF som en gruppe. Fuglepigerne var et længe ventet svar på at motivere flere kvinder til at se på fugle samt at være aktive i DOF

Med venlig hilsen

Sanne Busk: Forkvinde

My Størup: HB's repræsentant i fuglepigerne gruppe

Karin Beck: Kasserer

Luise Stender

fuglepigerne@dof.dk

www.fuglepigerne.dk

Har Hjejlen en fremtid?

Af Susanne Primdahl
På vegne af bestyrelsen

Når vi behandler forskellige emner i bestyrelsen, står vi ofte overfor overvejelser om, hvad der er det rigtige valg for foreningens medlemmer. Normalt træffer vi et valg efter en god diskussion, hvor vi prøver at se sagen fra så mange forskellige synsvinkler, som muligt.

I øjeblikket vurderer vi på, om medlemsbladet Hjejlen skal fortsætte i sin nuværende form. Vi ved, at der både er medlemmer, som glæder sig til at læse hvert nummer af Hjejlen, og medlemmer, som aldrig åbner bladet. Vi hører fra andre lokalafdelinger, hvordan de har afskaffet deres lokalblad og i stedet har fokuseret på at gøre deres hjemmeside til talerøret ud til medlemmerne. Samtidig er det en kendsgerning, at produktionen af Hjejlen kræver meget store ressourcer, både arbejdsmæssigt og økonomisk – ressourcer, som måske kunne bruges bedre på andre aktiviteter i foreningen. Vi ved også, at det ikke er alle, der har adgang til internettet. Vil en afskaffelse af Hjejlen betyde, at disse medlemmer føler sig sat udenfor foreningen, selv om vores arrangementer også annonceres gennem de landsdækkende medlemsblade?

Vi har for nylig besluttet at ændre udgivelsen af Hjejlen, så der i år udkommer 3 numre i stedet for 4, men skal vi ændre yderligere på Hjejlen? Vi mener, det er så vigtig en beslutning, at vi gerne vil høre medlemmernes mening, før vi lægger os fast på noget. Derfor beder vi dig give din mening til kende ved at besvare følgende 3 spørgsmål:

Er det afgørende vigtigt, at Hjejlen fortsætter i uændret form og med 3 årlige numre?

Kan udgivelsen af Hjejlen evt. nedsættes til 2 numre årligt?

Kan Hjejlen helt afskaffes, hvis vores hjemmeside i stedet gøres mere levende og spændende?

Vil du have indflydelse på din lokalafdeling, så skynd dig at sende dit svar til pirolen@mail.tele.dk eller ring til Carsten (redaktør) på tlf. 23 63 62 23.

Tidligere redaktør af Hjejlen, Eyvind Lyngsie Jakobsen har på vegne af bestyrelse og medlemmer skrevet nedenstående indlæg i forbindelse med formandsskiftet!

Formandsskifte 2008

Efter generalforsamlingen i år valgte Per Wessel Buchvald at gå som formand for lokalafdelingen, der i den længste del af hans virkeperiode hed "Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdelingen for Viborg amt, i daglig tale kaldet DOF-Viborg amt og fra foråret 2007 DOF-Nordvestjylland. Per blev som den 3. Lokalformand valgt til posten i foråret 1990. Per er således den hidtil længst fungerende formand, siden lokalafdelingen blev stiftet i 1973.

Der var næppe nogen, der forventede, at Per's møde ca. 1962 med en fugl - vistnok en dompap - i en park i Århus skulle blive afgørende for hans fugleinteresse og dermed medvirke til, at han blev lokalformand. Men det var da godt, at han mødte den dompap. Det kan godt være sjovt at være formand, men mest er det alvorligt, og så er det en gang imellem bare træls at være formand, når man, som han blev det, flere gange ufortjent blev udsat for personangreb. Men det hører til en formans lod at skulle tåle den slags, og det klarede Per godt.

Per blev DOF-medlem i 1963, bestyrelsesmedlem af DOF-Viborg 1977, formandskabet fra 1990 førte til DOF-repræsentantmedlemsskab, siden hen DOF-salgsudvalgsmedlem og medlem af det grønne råd i Viborg amt. Per har med stor succes ledet mange fugleture i ind- og udland og navnlig i de første år af sin formandsperiode haft aftenskolekurser i Viborg og Randers i bestemmelse af fugle, der førte til flere indmeldelser i DOF. For deltagere i Randers førte det til, at flere DOF medlemmer i dette område kom til at føle sig knyttet til DOF-Viborg amt's afdeling.

Tak til Per for de mange års god ledelse af vor lokalafdeling. VI ønsker dig god vind til dine fugleobservationer, som ofte sker fra Flagbakken på Skagen.

HUSK

-at medlemmer bosiddende uden for amtet kan bestille et abonnement på HJEJLEN.

Dette kan ske ved at ringe til Eyvind Lyngsie Jakobsen på 8667 1646 eller ved at sende en email til ham på adressen e.lyngsie.jakobsen@jydepost.dk.

Vind en kikkert!

Er du lige begyndt at interessere dig for fugle, eller kender du en person som er ved at blive opslugt af fugleverdenen? Så læs videre her....

DOF-Nordvestjylland har, ligesom de øvrige lokalafdelinger, været så heldige at få en god kikkert 8x40 forærende, ved et besøg af DOF's direktør Jan Ejlsted.

Denne kikkert har bestyrelsen besluttet at give bort til et potentiel ny fuglekigger. Derfor beder vi alle om at komme med en anbefaling, hvis man kender en oplagt kandidat. Det kunne også være dig selv!

Er vinderen ikke medlem af DOF, følger der et års gratis prøvemedslemskab med. En beskrivelse af kandidaten med navn, adresse, og telefonnummer, samt en masse gode argumenter sendes **senest 17. august** til bestyrelsesmedlem

**Henriette Tøttrup Hansen, Savværksvej 14, 7870 Roslev,
eller e-mail: Henriemad@hotmail.com**

Kikkerten vil efter aftale med vinderen blive overrakt ved en offentlig fugletur.

Solidt engagement

www.vestjyskbank.dk

Med mere end 130 års solide rødder i det jyske I vestjyskBANK udvikler vi os med vores kunder. Vores mål er, at engageret, kompetent og nærværende service og rådgivning skal give vores kunder et bedre økonomisk råderum og flere muligheder i hverdagen. I vestjyskBANK ønsker vi at gøre en positiv forskel i de lokalsamfund, vi er en del af, og at være kendt for et solidt lokalt engagement.

 vestjyskBANK
Solidt engagement

Af Carsten Krog Pedersen

Pingviner

Egentlig har jeg aldrig haft den store fidus til Pingviner! Når jeg tænker nærmere over det tror jeg det har været deres manglende evne til at flyve og deres lidt klodsede adfærd på land.

MEN meget har ændret sig – dog ikke Pingvinernes klodsede adfærd på land, men snarere mit syn på disse sære skabninger.

Efter et par besøg i pingvinkolonier i Chile med mulighed for nærmere studier af disse fugle til følge har jeg opdaget fascinerende skabninger. Der lever kun Pingviner på den sydlige halvkugle, til gengæld findes de i Sydamerika helt op til Ækvator.

Der findes 17 arter af Pingviner fra den lille Dværg pingvin som kun er ca. 40 cm. Høj til Kejserpingvin som er gigantiske 130 cm. Høj (hvilket er højere end en dreng i 2. klasse – ihertfald min dreng!)

Trods pingvinernes manglende adræthed på land er de yderst tillidsfulde og tillader ofte en at komme helt ind på livet af dem.

Vandet er pingvinernes hjemmebane og deres torpedoformede krop og de underligt små fjer er utroligt velegnede til dette liv. Fra land får man af og til et indblik i denne tilpasning, når en flok – som projektiler – pludselig skyder op af vandet.

Så tilpassede er de at de jo har mistet evnen til at flyve – et modigt træk i virkeligheden! Så modig har Skarven endnu ikke været!

På Isla Magdalena i Magellan-Strædet mellem Det sydamerikanske kontinent og Ildlandet bor omkring 100000 Magellanic pingviner og her tilbragte familien og jeg nogle timer en formiddag i december. En formiddag som ændrede mit syn på Pingviner.

På mig virker de næsten menneskelige, når de kærligt og med lukkede øjne næb mod næb hilser på deres mave eller når en han af fuld hals i bredstående stilling og med armene ud til siden gør opmærksom på at her bor han altså, mens konen begejstret står ved hans side og beundre hans vidunderlige sangstemme.

Livet går ikke alt for hurtigt i en pingvin koloni og de efterlever i stor stil den sydamerikanske livsform hvor én af dagens højdepunkter er siestaen. Med halvlukkede øjne ser nogle meget trætte og lige glade ud, mens andre snarere har halvt ÅBNE øjne og nærmest ser årvågne ud – jeg fik sådan et

billede på nethinden af en barsk cowboy og dette billede blev klarere når en af dem stod med løftet hoved og spredte ben med armene ud til siden og så direkte på mig – som om den var klar til at trække sin 6-løber.

Pingviner er ved nærmere bekendskab sjove og bryske nærmere end klodsede. Måske er de stadig lidt klodsede på land, men der er blevet mere "Fugl" over dem efter mit besøg på Isla Magdalena og jeg vil gerne se flere!

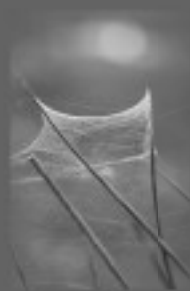
udsnit af sidste års vinderbillede af Ejnar Dahl Jensen

Festival i Vejlerne 15.-17. august 2008

fotofestival.dk inviterer alle naturfotografisk interesserede til årets arrangement, som vil finde sted i Vejlerne samt omgivelser medio august 2008:

- workshops
- udstillinger
- foredrag
- konkurrencer

*- mød andre fotografer
- få ideer til motiver
- hvordan ta'r man et godt billede?*

Læs mere: www.fotofestival.dk

Gavebidrag—abonnenter i 2008**Rettelse !**

I sidste nummer af Hjejlen bragte vi i lighed med tidligere en opfordring om frivillig bidrag og kontingentfornyelse.

Abonnementet koster fortsat 70 kr. for 3 eller 4 numre og betales fortrinsvis af DOF-medlemmer bosat uden lokalafdelingens område. Opfordringen blev fulgt af mange, og tak for det!

Vi havde desværre oplyst et forkert kontonummer til bankoverførsel. Vi beklager de problemer dette har medført for nogle. Her er det korrekte nummer: Reg.nr 9255 konto 9021 284 022 + oplysninger om dit navn og adresse.

Ved telefonisk henvendelse til 8667 1646 (E. Lyngsie Jakobsen) Kan du stadig få tilsendt et betalingskort.

Kapitalpension eller ratepension?

Din personlig rådgiver kan give dig svaret.

Der findes flere forskellige måder at spare op til pension på, og det kan være svært at vælge. Sammen med din personlig rådgiver kan du finde frem til den løsning, som passer til netop dig.

For at få din personlige rådgiver skal du være med i vores Fordelsprogram. Kom ind i filialen eller læs mere på vores hjemmeside.

Gør det muligt

Viborg Afdeling
Sct. Mathias Gade 68
89 26 26 26
nordea.dk

Nordea

HJEJLEN

Tekst og foto:
Henrik F. Nielsen

Hundestejler - dem spiser man da.

Lad os håbe at der ikke er nogen erhvevsfiskere som læser og ser dette... En liden fiskeart, som er så eftertragtet af forskellige fugle, som hundestejlen er, må da straks foranledige et rama-skrig om bekæmpelse af disse fugle... - nå spøg til side... Hundestejlen - vi som barn fangede i spandevise for derefter at fodre kammeratens stork med, jo min bedste ven dengang havde såmænd en stork gående hjemme i haven, for som den lidt ældre generation kan huske, var der en tam stork i Frøstrup hos familien Søndergård (det var dengang Frøstrup var kendt for dette og ikke Thy lejren). Dette var den første oplevelse med en hundestejlespisende fugle.

Nu mange år senere er det blevet fotografering af fugle som har overtaget "fiske interessen" og efterhånden har jeg observeret flere fugle med interesse for den lille fisk.

Det er altid en sjov oplevelse at se fuglene fange deres føde og speciel isfuglens fisketeknik er fascinerende. Siddende på en pæl eller kvist en lille meters penge over vandoverfladen kigges efter føde med hovedet på skrå. Først til den ene side, så til den anden, og pludselig med et styrkdyk flyver den næsten lodret ned i vandet og op igen med byttet.

Isfuglen "basker" herefter byttet en del gange afhænging af størrelsen indtil fisken er godt bedøvet eller måske død. Isfuglen er kræsen, for er det den tre-piggede hundestejle, som er fanget, kasseres den formodentlig pga. piggenes størrelse.

Fiskehejren ser sig heller ikke for god til at snuppe en hundestejle, selvom den vel kun kan udgøre en minimal mæthedsfølelse.

Hundestejlen behandles, som om byttet var meget større, bliver smidt op i luften og grebet igen i den rigtige posi-

Fjordternen sætter stor pris på hundestejlen og byttet fanges ligeså elegant som isfuglen gør, blot fra større højde gennemses området og når byttet ses, fanges den med et styrtdyk, som selv sulen ville nikke anderkendende til. Fjordternen kan godt fortære fisken i luften, men er der en siddeplads tæt på, foretrækkes det at sidde ned for at spise.

Den altædende hættemåge snupper også gerne en hundestejle, ofte svømmende og med et lille hop. Her er der ikke så mange dikkedarer, fisken får et klem og slippes, derefter samles den "slugerigtig" op og forsvinder ned i maven.

Jeg har også observeret gråkrager fange hundestejler. Her bliver de til gengæld behandlet med største forsigtighed, fastholdt med klørerne deles de i flere stykker, måske for at undgå pikkene, før de sluges.

Nationalpark Thy – natur i stort format

Af Jens Fogh Andersen

Hvad vi mangler i bjerge, har vi i klitter, siger klitplantør Kim Christensen, Skov- og Naturstyrelsen Thy. Han fortæller videre, at de danske klitlandskaber udgør en tredjedel af det samlede klitareal i Nordvesteuropa, og over en fjerdedel heraf ligger i Thy. Det kan derfor ikke undre, at en væsentlig del af udpegningsgrundlaget for Nationalpark Thy er netop "den nordatlantiske klithede".

Hele nationalparken ligger på jord, som i en eller anden udstrækning er blevet påvirket af årtusinders sandflugt. Meget er gennem tiderne berørt af menneskehånd, fordi det var en livsnødvendighed at få styr på sandet, mens kysten og dele af klitterne er ren natur og i fuld dynamisk udvikling.

I den yderste hvide klit, hvor sandets evige bevægelse hindrer en sammenhængende tilgroning, finder vi alligevel særligt tilpassede, sjældne arter, som *skotsk lostilk* og *strand-snerle*.

I klithedens lavninger holder *tranen*, *tinksmeden* og *mosehornuglen* til. Her kan man plukke *tranebær*, og i de klare, lavvandede søer vokser den lille fine *tvepibet lobelie*.

Kronvildt og *råvildt* finder en del af deres føde her, mens de søger ly og beskyttelse i plantagerne.

Klitplantagerne blev anlagt fra 1850 til 1940 for at skabe en varig dæmpning af sandet. Det lykkedes, og længst mod øst har plantagerne udviklet sig til smukke og artsrige skove. Der er store bestande af *krondyr* og *rådyr*, den *store hornugle* og *natravnen* er indvandret og trækfuglene har indbragt nordiske planter, som *linnea*, *ulvefod* og *vintergrøn*.

De store renvandede søer er et kapitel for sig. Nors sø, Vandet sø og Bleg sø er karstsøer. Det vil sige søer, som ligger på kalkbund og får det meste af deres vandtilførsel gennem sprækker i kalken. Det er en sjælden søtype i Danmark. De er meget rene og har en fin fiskebestand og en meget rig undervandsflora. Er man tidligt oppe, kan være heldig at se *odderen* boltre sig her.

Agger Tange er et eldorado for fugle, og derfor også for fugleelskere. Mange ande- og vadefugle yngler her, og forår og efterår er det rasteplads for tusinder af fugle. Sidder man ved Tangevejen en septemberaften ved solned-

gang, kan man opleve op til titusind gæs komme ind fra fjorden for at raste i lagunesøen.

Inden vi forlader nationalparken spørger vi klitplantøren, hvad det er, der gør området så specielt.

Storheden i landskabet, svarer Kim Christensen, - og mangfoldigheden og ikke mindst stilheden.

Her sanser man ikke andet end natur. Tænk, at det kan lade sig gøre i vores lille, civiliserede land ..

Læs mere om Nationalpark Thy og de kommende nationalparker på www.skovognatur.dk/

Kontakt Ib Nord Nielsen eller Kim Christensen, tlf. 97977088

Et par af Hansted reservatets traner lægger an til landing

DOFs HØRINGSSVAR TIL BEKENDTGØRELSE FOR NATIONALPARK THY

Her følger det svar som DOFs bestyrelse og enkelt medlemmer har arbejdet med det sidste par måneder! Bekendtgørelsen med debathæfte kan findes på skov og naturstyrelsens hjemmeside: www.skovognatur.dk

Dansk Ornitologisk Forening
BirdLife Danmark
Vesterbrogade 140
1620 København V
www.dof.dk

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

28. juli 2008

Høring vedrørende forslag til Nationalpark Thy

Med stor interesse har vi læst og studeret *Forslag til bekendtgørelse om Nationalpark Thy* og *Informations- og debathæftet Forslag til Nationalpark Thy*.

DOF kan varmt støtte en nationalpark i Thy. Der er ingen tvivl om, at områdets naturværdier og landskabet i sin helhed kvalificerer til en nationalpark. Ligeledes rummer området et stort potentiale for natur- og landskabsgenopretning, hvilket nationalparken forhåbentlig kan medvirke til at virkeliggøre.

Foreningen er overordnet tilfreds med bekendtgørelsens formål og målsætningsbeskrivelse. DOF forudsætter, at en styrkelse af naturen i nationalparken, jf. § 2, nr. 1, betyder, at ingen anvendelse eller nye tiltag må forringe naturkvaliteten og levestederne for områdets særlige dyre- og planteliv, og at der skal tages initiativer til at forbedre den eksisterende beskyttelse af naturen i nationalparken.

DOF lægger vægt på, at beskyttelse skal gå forud for benyttelse, også når det gælder turisme, friluftsliv, jordbrugserhverv og andet erhvervsliv, som det i øvrigt også er beskrevet i styregruppens rapport under pkt.1 Sammenfatning: "... selv om naturbeskyttelse kommer i første række i forhold til benyttelsen!" og senere under pkt. 2.3 i Handlingsplan: "Det er centralt for styregruppen, at den eksisterende natur af høj kvalitet skal sikres, ..." og senere "i etableringsfasen finder styregruppen det vigtigt at intensivere beskyttelse og pleje af eksisterende natur med høj naturkvalitet". DOF finder det positivt at de 2 første punkter i bekendtgørelsen under formålet underbygger dette.

Nationalparkens afgrænsning

Inden for den foreslåede nationalpark ligger følgende 4 EU-fuglebeskyttelsesområder: nr. 17, nr. 18, nr. 22 og nr. 23. Så vidt det kan ses af kortet er områderne 17 og 18 medtaget i deres helhed, medens område nr. 22 (Hansted reservatet og Nors sø) og område nr. 23 (Krik Vig) kun delvis er medtaget.

For område nr. 22 gælder, at et smalt bælte af eng og rørskov, fra østenden af Nors sø til Nors Kirkeby af uforståelige årsager er holdt uden for nationalparken. Da netop dette område kunne være aktuelt som et naturgenopretningsprojekt, bør området medtages.

Område nr. 23 Krik Vig er i sin helhed et værdifuldt rast- og fødesøgningsområde for mange af egnens typiske fuglearter, og det passer i sin helhed fint ind i nationalparkens øvrige natur og landskab.

DOF finder det særdeles uhensigtsmæssigt, at opsplitte Natura 2000-områder i og uden for nationalparken, når naturkvaliteten i øvrigt synes ens. Det gør det vanskeligt at forvalte Natura 2000-områderne, og det opsplitter områderne yderligere i delområder med forskellig målsætning og prioritering. *Natura 2000-områderne bør indgå i nationalparken i deres helhed.*

Når naturbeskyttelse og biologiske helhedsbetragtninger taler for det, skal der arbejdes for udvidelse af nationalparkens grænser. Her kunne nævnes Ove sø, som på sigt kunne inddrages som en del af nationalparkens visionsgrundlag, da søen rummer nogle af egnens store fugle- og naturmæssige kvaliteter.

Regulering af anlæg, byggeri etc.

DOF finder det påfaldende og stærkt betænkeligt så få begrænsninger, der lægges på den generelle landskabsudvikling i nationalparken. I planlægningszone 2 er "høje anlæg" (som vindmøller, elmast og siloer) de eneste, der sættes begrænsninger for, hvilket forekommer helt utilstrækkeligt, idet netop områderne i denne zone er medtaget for bl.a. at give mulighed for udvidelse af naturtyper samt at skabe sammenhæng mellem naturtyperne. Der bør i stedet indføres en generel bestemmelse om, at der ikke må planlægges for og etableres anlæg og aktiviteter, der besværliggør eller forhindrer fremtidig naturgenopretning og udvikling af nationalparkens naturkvalitet og landskab.

Heraf følger, at der i planlægningszone 3 i princippet kan ske etablering af høje anlæg (fx vindmøller) og alle mulige andre anlæg, der næppe kan siges at medvirke til forbedring af nationalparkens landskab og naturgrundlag.

DOF mener, at der bør indføres et passende minimum af bestemmelser til sikring mod anlæg og aktiviteter, der ikke hører hjemme i en nationalpark. Her tænkes fx på alle typer af anlæg, der ikke understøtter nationalparkens formål samt anlæg som skæmmer eller vanskeliggør fremtidige forbedringer af nationalparkens funktion.

Rekreative aktiviteter

Som eksempler på rekreative aktiviteter med stor indflydelse på nationalparkens

fugle- og dyreliv kan nævnes jagt og brætsejlds.

Det vurderes, at kun ca. 10 % af nationalparkens område p.t. er friholdt for jagt. Jagten gør mange fugle og dyr unaturligt sky og dermed svære at opleve i naturen. Det er derfor ønskeligt, at der laves en samlet vurdering af jagttrykket i området, og at det vurderes, hvorvidt jagttrykket har betydning for den øvrige befolknings oplevelse af nationalparken og muligheden for friluftsliv, herunder oplevelse af dyrene i parken. Jagten øger de øvrige rekreative aktiviteter's effekter på områdets dyrebestande. Jo mere sky dyrene er, jo mere forstyrres de af andre rekreative aktiviteter, herunder almindelige besøgendes færdsel og naturoplevelse.

For fugle- og dyrelivet i nationalparken vil surfing på områdets ferskvandssøer være forbundet med betydelige omkostninger, idet surfing er en alvorlig forstyrrelsesfaktor. DOF henstiller derfor til, at der ikke tillades brætsejlds i fuglebeskyttelsesområder samt i nationalparkens ferskvandssøer generelt.

Bestyrelsens sammensætning

På grund af nationalparkens store fugle- og naturmæssige værdier og på grund af, at store dele af parken er EU-fuglebeskyttelsesområder, finder DOF det naturligt, at foreningen får en plads i nationalparkfondens bestyrelse. De store fuglemæssige værdier i parken illustreres af, at der inden for nationalparken findes 24 % af Danmarks rødlistede fuglearter, jf. tabel i styregruppens rapport til Miljøministeren side 36.

I folderen "forslag til Nationalpark Thy" foreslås kun én naturorganisation, nemlig DN, repræsenteret i bestyrelsen, hvilket vi finder stærkt bekymrende og helt utilstrækkeligt. Ud over DN ville det være naturligt, at DOF og Biologisk Forening for Nordvestjylland havde sæde i bestyrelsen.

I skærende modsætning hertil står erhvervslivets uforholdsmæssigt store repræsentation i bestyrelsen og dermed indflydelse på en nationalpark, hvis hovedformål er at bevare, styrke og udvikle naturen! Skov- og Naturstyrelsen foreslår hele 4 repræsentanter for erhvervsorganisationer eller erhvervsrelaterede institutioner repræsenteret i bestyrelsen. Efter DOF's opfattelse en helt skæv fordeling. *Her bør som minimum sigtes mod en ligelig fordeling mellem beskyttelses- og benyttelsesinteresser.*

Med venlig hilsen

Christian Hjorth
Formand for DOF

Jan S. Kristensen
Formand for DOF Nordvestjylland

Konservatoren i Aalestrup

- Trofæmontering
- Udstopning af fugle og pattedyr
- Restaurering af præparater
- Udlejning og salg
- Garvning af skind

JANE OG VAGN REITZ

- aut. zoologisk konservator fa.

Nørrehedevej 33 • 9620 Aalestrup • Telefon og fax 98 64 18 91

BYGHOLM CAMPING

Ved Fuglereservatet Vejlerne

Midt i naturen mellem hav og fjord
Veludstyrede hytter og værelser

Hestevognskørsel og Ridelejr

Swimmingpool • Restaurant

Festlokaler til 120 personer

ÅBEN HELE ÅRET

BYGHOLMVEJ 27, ØSLØS, 7742 VESLØS • TLF. 97993139

Email: bygholm@1031.inord.dk • FAX 97993802

TURREFERATER

Hjarbæk d. 6 april 2008

Søndag den 6. april kl. 0830 var der mødt 28 forventningsfulde fuglekiggere op på havnen i Hjarbæk.

Turledere var Thomas Buus Nielsen og Henriette Tøttrup Madsen.

Thomas var forhindret, så Susanne Primdahl overtog jobbet.

Efter velkomst og en redegørelse for, hvad en Caretaker-lokalitet dækker over, lagde vi flot ud med 4 sorthalsede lappedykkere lige ved havnen.

Der var meget andet godt, men vi fortsatte til den gamle jernbanebro ved Kølsen. På fjorden var der masser af hvinænder, krikænder og svaner. Også et par overflyvende storspover blev det til. Men stemningen var mat. Turlederne havde lovet os skægmejser! Og hvad med dem? Man fristede med stor skallesluger og rørhøg.

Fem højtflyvende musvåger, da?
Nej. Vi ville se skægmejser!

Solen strålede ned over os og en blikstille fjord, og så kom der fire skægmejser!! Ikke en, men flere gange hvirvlede de op over rørene.

Vi blev alle blide og smilende, og kunne takke for hyggelig og kompetent turledelse. Og på gensyn.

Flemming (FSL), turdeltager.

Fuglenes Dag d. 25 maj 2008**Eskjær Skov, Salling**

Fuglenes dag på Eskjær var en fin lille tur i det gode sommervejr.

35 deltagere, hvoraf kun en havde været på Eskjær før.

Godsejere Birger Schütte lukkede os ind i slotsparken for evt. at se isfugl og lille lappedykker – der begge holder til i voldgraven.

Desværre så vi ingen af dem.. Fuglene var de sædvanlige – domineret af munk, gærdesmutte og gransanger i år. Ingen sangdrosler, ravne eller løvsangere.

Steen Erik Nielsen og Jeppe Jepsen.

Hald Sø, syd f Viborg

37 deltagere. Aldersfordeling. En teenager ifølge med forældrene. Fin fordelig på alder: Et par omkring de 30 år og nogle i 30'erne. Flere i 40'erne og så den vanlige gruppe i 50'erne/60'erne. Faktisk virkede aldersfordelingen yngre i år end tidligere. Skønnet ca. halvdelen gengangere fra året før og ligelig fordeling af kvinder og mænd.

Isfugle blev i år hovedattraktionen. 3-4 stk. ved søen og senere 1 bag Niels Bugges kro, hvor vi også hørte Bjergvipstjert og Rødstjert.

Ellers var det især Munk, Bogfinke og Gærdesmutte vi øvede os på. Skarvkolonien blev vist frem med lidt fortælling herom.

Broget Fluesnapper og Skovsanger manglede i år – så vi sludrede også trækfugle mv.

Sortspætte hørt et par gange. Grå Fluesnapper, Træløber, Spætmejsje mv.

Stinne Aastrup og Poul Blicher andersen

Hansholm Fyr

15 deltagere. Hovedsagelig nybegyndere, turen gik med stierne mellem kolonihaverne og på Hansholm knudens Sydvest vendte skrænter og sluttede med en tur gennem den lille plantage neden for Fyret. Vi kunne fornøje os med bla. Gransanger, Løvsanger, Gærdesanger, Tornsanger, Rødstjert og Gulbug, men desværre ingen Karmindompap

Jan S. Kristensen og Søren Krag

KOMMENDE TURER

Vilsted Sø**lørdag d. 9. august 2008**

Mødested: P-pladsen for enden af Sjørupvej, kl. 15.00

Turledere: Lars Mogensen (8665 3614), Thorkil Brandt (8750 8040) og Henriette Tøttrup Madsen (2460 5089).

Fugletur til Nordjyllands største sø. Vilsted Sø blev genskabt i 2005-2006 og har allerede fæstet sig som en formidabel lokalitet for lappedykkere, ænder, vadefugle mm. Havørn er set flere gange. Skkestork er set i antal på helt op til 141. Desuden er der set flere sjældenheder. Vi ser, hvad der er denne dag, og tager evt. rundt om søen, alt efter hvor fuglene er.

Ring til turleder om evt. samkørsel fra Viborg/Skive.

Turen slutter ca. kl. 18.

Vejlerne**søndag d. 24. august 2008**

Mødested: Skjulet på Bygholm dæmningen kl. 7.00

Turleder: Carsten Krog Pedersen (97990905)

Vejlerne er på denne årstid hjemsted for bl.a. Skkestork. Tranerne er måske så småt begyndt at samle sig på Bygholm og vadefuglene ses efterhånden i stort tal. Der kan være mulighed for overraskelser som Rovterne, hvide hejrer og rovfugle. Husk påklædning efter vejret og i tilfælde af regn; gummistøvler. Turen slutter kl. 10.00

Agger Tange,**søndag d. 7. september 2008**

Mødested: Ved færgelejet kl. 7.00

Turleder: Erling Andersen (97936427)

Agger Tange er i gunstige vejrforhold en rigtig god efterårslokalitet med masser af vadefugle og ænder. Først afsøges området omkring færgelejet, hvorefter vi kører ind på tangen og ser hvad der er på engene og i lagunen. Af rovfugle skulle der være god mulighed for Musvåge/Fjeldvåge og vandrefalk. Vi forventer også at gå en tur ud på/til høften, hvor havtrækket formodentlig er i fuld gang. Det anbefales at medbringe varme drikke og varmt tøj, da vestenvinden godt kan være barsk. Turen forventes færdig omkring kl. 11.00, men man kan selvfølgelig stå af undervejs.

Hanstholm/Roshage,**søndag d. 14. september 2008**

Mødested: Roshage kl. 7.00

Turleder: Jan S. Kristensen (97962456 / 20475521)

De første par timer bruges ved Roshage. Er der vind fra vest er der gode muligheder for at suler og kjo-ver kommer tæt på kysten, og er vi rigtige heldige får vi måske en af efterårets første Sabinemåger eller en stormsvale. I løbet af formiddagen, alt efter om der er gang i havfugletrækket, bevæger vi os ned omkring havnen og kigger måger og hvad der

ellers måtte være. Turen slutter med en tur omkring fyret og kolonihaverne, på gode dage er her mange småfugle, og selvom det er tidlig på efteråret kan der godt være sjældenheder iblandt. Tag kaffen med, vi plejer at holde en lille pause i fyrehaven. Turen forventes at slutte lidt før middag.

Agerø

Lørdag den 4. oktober 2008

Mødested: P-pladsen Agerøvej 32 kl. 8.00
Turlleder: Eyvind Lyngsie Jakobsen (86671646).

Vi går til FVFs reservat og herfra, såfremt vejr, vind- og vandforholdene tillader det, så langt ud på reservatet som muligt, måske til Stenklipperne. Her ude fjernt fra alting er der mulighed for at støde på højarktiske vade-fugle, bjerglærker m.m. Samme dag skal der foretages optælling af Lysbuget knortegås; ungeandelen skal søges opgjort, så det kan konstateres, om der i 2008 har været ynglesucces. Om muligt også besøg på Agerøs sydspids og østside. Lange gummistøvler er en nødvendighed. Måske også et ekstra par tørre sokker i rygsækken. En noget anstrengende tur. For eventuel samkørsel/opsamling fra Viborg mod Mors – ring til turlleder. Turen afsluttes kl. 11/14.

Hanstholm / Roshage

søndag den 12. oktober 2008

Mødested: Roshage kl. 8.00

Turlleder: Jan S. Kristensen (97962456 / 20475521)

Vi håber på hård vind fra en vestlig retning, med de rette betingelser er

der rigtig gode muligheder for at fuglene blæser ind til os!

Foruden Sule, kjoever og Mallemuk m.m., kan vi håbe på artige overraskelser som f.eks. stormsvale og skråpe. Ved 10-11 tiden runder vi hurtigt havnen og kigger efter Grå/Hvidvinget måge. Turen slutes med en tur i koloni/fyrhaverne. På denne årstid er der ikke så mange fugle i haverne, men der er altid en lille chance for sjældenheder såsom Fuglekongsanger, Rødtoppet Fuglekonge eller Hvidbrynet Løvsanger. Husk kaffe og varmt tøj.

Vi forventer at slutte omkring middag.

Morgenfugletur til Nors sø Søndag den 23 november 2008

Mødested: Bålpladsen ved sydvestenden af søen, ved Vilsbøl plantage kl. 09.00
Turlleder: Jan S. Kristensen (97962456 / 20475521)

Vi går langs søen til fugletårnet, hvor der er gode muligheder for Stor og Lille Skallesluger, flere forskellige arter ænder og måske også Nordisk Lappedykker. Efter 1/2-2 timer ved tårnet, alt efter vejret, (nordvestenvinden har være slem), går vi gennem skoven tilbage til parkeringspladsen.

Husk varmt tøj!

KOMMENDE MØDER OG FOREDRAG

Sydamerika

Onsdag d. **8 oktober kl. 19.30** i **Plantagehuset**, Plantagevej 18 i Thisted

Denne aften vil Carsten Krog Pedersen, fortælle om hans og familiens rejse i sydamerika.

1 ud af hver 10. fugl i verden findes her;

Manu nationalparken i Peru, en beretning om fugle og familie på eventyr i Sydamerika krydret med billeder af etniske indianere og fødende guanacoer fra det sydlige Chile hvor en af verdens smukkeste nationalparker - Torres del Paine
- blev besøgt.

Arrangeres i samarbejde med BFN.

øl & vand kan købes!

Fjordens fugle og fisk -og det midt imellem

Onsdag d. **26 november kl. 19.00** i **Plantagehuset**, Plantagevej 18 i Thisted

Journalisten og naturfotografen Jan Skriver vil holde foredrag med afsæt i Limfjordens hårdt prøvede vande.

På en odysse fra Hals og til Harboøre vil han med fuglene, fiskene og sælerne i hovedrollerne fortælle om en række af farvandets aktuelle miljøproblemer.

Limfjorden er Danmarks største fjordområde, der både rummer stor skønhed og store konflikter, når benyttelsen og beskyttelsen skal gå hånd i hånd.

Hør om lysbugede knortegæs og tusmørke for ålegræs, om skestorke og knivmuslinger, om enge, men hvor længe, om sæler, der dvæler, og om ålen, der snoede sig ud af farvandet.

Arrangeres i samarbejde med BFN.

øl & vand kan købes!

Tårnenes dag

17. august fra kl. 05.00 til 14.00

Battle of towers hedder denne internationale begivenhed. Oversat til Dansk: Tårnenes kamp. I år står kampen atter om fra hvilket fugletårn i Danmark, der kan ses flest fuglearter. Sidste år løb Kraptårnet i Vejlerne med æren som dansk mester i fugletårns-kigning, og med 88 arter blev der ligeledes sat Tårnenes dag rekord. Men Kraptårnet var tæt fulgt af Ølse-magle Revle (81), Dovns Klint (80) og Klydesøtårnet (77).

Søndag den 17. august afholder Feltud Tårnenes dag. Arrangementet vil have en varighed af ni timer og vil blive skudt i gang kl. 05.00 om morgenen og slutte kl. 14.00 om eftermiddagen.

Tårnenes dag går ud på, at man, fra et tårn, i ni timer forsøger at se så mange arter som muligt. Det tårn hvorfra der er set flest arter erklæres som vinder. Hvert tårn (hold) kan bestå af en eller flere personer. Et tårn har vi valgt at definere som et fugletårn, en platform eller et udsigtspunkt – altså ikke nødvendigvis et fugletårn.

Tilmelding sker ved at sende en mail til taarnenesdag@dof.dk med følgende oplysninger: navn, adresse, e-mail, tårn/observationspost. På www.netfugl.dk, kan man se en liste over tilmeldte tårne og personer samt yderligere oplysninger.

Resultatet sender du pr mail (taarnenesdag@dof.dk) eller pr sms (40376742). Resultatet, det samlede antal fuglearter I har set fra observationspunktet mellem kl. 05.00 og 14.00, skal være os i hænde senest den 17. august kl. 15.00. Vinderen erklæres på Netfugl samme dag.

DOFs Feltudvalg

Ture og møder -annonceres ud over her i HJEJLEN også på DOF-Nordvestjylland hjemmeside: www.dof-nordvestjylland.dk. Her kan du ligeledes læse ca. 40 turreferater fra de sidste 2-3 år.

DOF-Nordvestjyllands kontaktpersoner i kommunale grønne råd og i forbindelse med natur- og miljøsager:

- Thisted Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:**
Jan S. Kristensen, Gyvelvænget 161, 7730 Hanstholm
9796 2456 e-mail: oz1iil@tdcadsl.dk
- Morsø Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:**
Jens Jørgen Pedersen, Violvej 3, 7900 Nykøbing M
9772 0420 e-mail: vilspeder@webspeed.dk
- Skive Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:**
Henriette T. Hansen, Savværksvej 14, 7870 Roslev
9759 7848 / 2460 5089 e-mail: henriemad@hotmail.com
- Viborg Kommune: Medlem af Det grønne Råd:**
Per W. Buchwald, Nørresøvej 18, 8800 Viborg
8667 1638 / 2360 6156 e-mail: tromwald@post.tele.dk
- Kontaktperson:**
Thorkil Brandt, Tindbæk Byvej 30, 8900 Randers
8750 8040 e-mail: thorkilbrandt@mail.dk

Flytninger/adresseændringer:

Det er vigtigt, at du meddeler ændringer i dine adresseforhold, hvis du flytter. Benyt postvæsenet portofrie flyttepostkort og skriv til:

HJEJLEN v/Eyvind Lyngsie Jakobsen
Østervænget 27
8800 Viborg,

eller ring 8667 1646

eller send en e-mail: e.lyngsie.jakobsen@jydepost.dk

Stof til HJEJLEN:

- Tekster sendes til redaktøren eller layouteren (adresser i kolofonen på side 2).
- Tekster modtages helst i elektronisk format. Bemærk: tekstdokumenter bedes *ikke* formateret i tekstbehandlingsprogram (f.eks. Word), men sendes i ren tekstformat .txt (gemt i f.eks. Notepad-programmet).
- Illustrationer og billeder sendes til layouteren, og disse modtages i både analog (papir, negativer og positiver) samt elektronisk/digitalt format.

Deadline:

Bladet udsendes normalt 3-4 gange om året. Deadline for næste nummer er **1. November 2008**.

ISSN 0903-9694

Returneres ved varig adresseændring

Afsender: HJEJLEN v/Eyvind Lyngsie Jakobsen

Østervænget 27

8800 Viborg

